

Полтавський державний медичний університет і Литовський університет наук про здоров'я: єднання наукової спільноти під час війни в Україні триває

В.М. Ждан¹, М.М. Потяженко¹, І.А. Бумблїте², А. Вайнорас², Г.В. Невоїт^{1,2}

¹Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

²Литовський університет наук про здоров'я, Каунас, Литва

Війна — негативне й антигуманістичне соціальне явище. Тому наука поруч із дипломатією й армією повинна бути третьою силою, яка протистоїть насильству, демонструє приклад єднання, дружби і взаємної підтримки. Саме такі дії продемонстрували заклади вищої медичної освіти України та Литви — Полтавський державний медичний університет (ПДМУ) і Литовський університет наук про здоров'я (*lit.*: Lietuvos sveikatos mokslų universitetas — LSMU), підписавши 12 травня 2022 р. Меморандум про пряме наукове співробітництво і ставши «науковими братами».

LSMU має 100-річну історію свого існування, і саме у 2022 р. святкує цю ювілейну дату. Колектив ПДМУ на чолі з ректором, професором В'ячеславом Жданом, вітають свого нового наукового брата — LSMU на чолі з ректором, професором Римантасом Бенетісом, із ювілеєм. За вагомий внесок у забезпечення організації всебічної допомоги українцям і, зокрема, полтавцям, що потребували фізичного захисту на території Литви й міста Каунас у період введеного Указом Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 воєнного стану, та з нагоди 100-річчя LSMU професора Р. Бенетіса було нагороджено від м. Полтава подякою мера із нагрудним знаком. Аналогічна нагорода вручена завідувачу нефрологічної клініки LSMU професору Інзі Аруне Бумблїте. Колектив ПДМУ вітає LSMU також із 30-річним ювілеєм його нефрологічної клініки і сподівається, що зможе перейняти її науковий досвід щодо організації гемодіалізу і трансплантації нирки.

У свою чергу, LSMU бажає колективу ПДМУ не зупиняти свій внесок у світову науку у воєнний час. Саме тому, спираючись на ідеї академічної доброчесності, LSMU підтримує українських науковців під час війни і надає їм технічні можливості для продовження як науково-дослідної роботи, так і безперервного навчання. Зараз триває наукова співпраця між LSMU і ПДМУ в одному з перспективних наукових напрямків стосовно впливу зовнішнього магнітного поля Землі на функціональний стан організму людини. Литовські вчені на чолі з професором Альфонсасом Вайнорас вже понад 5 років разом із американськими колегами з Інституту математики серця (Каліфорнія, США) вивчають зазначені аспекти [1, 2]. Зараз до цього долучився і колектив кафедри внутрішніх хвороб та медицини невідкладних станів ПДМУ на чолі із професором Максимом Потяженко. Українськими вченими нещодавно зроблена спроба узагальнення з позиції системної медицини ролі магнітоелектричних процесів в організмі людини, що знайшло відображення у монографії «Магнітоелектрохімічна теорія обміну речовин: концептуалізація. 1 том» [3]. Завдяки участі LSMU зазначена робота не зупиниться і буде продовжена.

Вчені LSMU та ПДМУ впевнені, що наука повинна слугувати миру, торжеству істини, і науково-дослідний процес має тривати навіть у складні та воєнні часи. Науковці як представники інтелектуального авангарду людського суспільства повинні бути разом і слідувати ідеям гуманізму та прогресу, не зупиняючись перед складнощами буття.

Список використаної літератури:

1. Alabdulgader A., McCrarty R., Atkinson M. et al. (2018) Long-term study of heart rate variability responses to changes in the solar and geomagnetic environment. Scientific Reports. ISSN 2045-2322. Nature Publishing Group., article no. 2663.
2. Siaucinaite V., Ragulskis M., Vainoras A. et al. (2021) Visualization of complex processes in cardiovascular system during the electrical Auricular Vagus nerve stimulation. Diagnostics. ISSN: MDPI. P. 2075–4418.
3. Мінцер О.П., Потяженко М.М., Невоїт Г.В. (2021) Магнітоелектрохімічна теорія обміну речовин. Том 1. Концептуалізація. Монографія за заг. ред. О.П. Мінцера, М.М. Потяженка. Інтерсервіс, Київ-Полтава, 352 с. repository.pdmu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/16848/1/MagnitoElectroChemicalTheoria_T1.pdf.

Професор Римантас Бенетіс
(Rimantas Benetis)

Poltava State Medical University and Lithuanian University of Health Sciences: unity of the scientific community during the war in Ukraine

V.M. Zhdan¹, M.M. Potyazhenko¹, I.A. Bumblytė², A. Vainoras², G.V. Nevoit^{1,2}

¹Poltava State Medical University, Poltava, Ukraine

²Lithuanian University of Health Sciences, Kaunas, Lithuania

War is a negative and anti-human social phenomenon.

Therefore, science must be a third force alongside diplomacy and an army that resists violence, demonstrating an example of unity, friendship and mutual support. Such actions were demonstrated by the higher medical institutions of Ukraine and Lithuania — Poltava State Medical University (PDMU) and Lithuanian University of Health Sciences (*Lith.*: Lietuovų sveikatos mokslų universitetas, LSMU), as they signed a Memorandum of direct scientific cooperation on May 12, 2022 and became «scientific brothers».

LSMU has a 100-year history and it celebrates this anniversary in 2022. The staff of PDMU headed by the rector professor Vyacheslav Zhdan congratulates his new scientific brother — LSMU headed by the rector professor Rimantas Benetis on the anniversary. Professor R. Benetis was awarded by the Mayor of Poltava with the gratitude of the mayor with a badge for a significant contribution to the organization of comprehensive assistance to Ukrainians and Poltava residents in need of physical protection in Lithuania and Kaunas during the military decree of February 24 № 64/2022 status and on the occasion of the 100th anniversary of the LSMU. A similar award was given to the head of the nephrology clinic of the LSMU, Professor Inga Arūnė Bumblytė. The PDMU staff also congratulates LSMU on the 30th anniversary of its nephrology clinic. PDMU hopes to be able to adopt her scientific experience in the organization of hemodialysis and kidney transplantation as well.

LSMU wishes the staff of PDMU not to stop their contribution to world science in wartime in turn. LSMU is based on the idea of academic integrity and supports Ukrainian scientists during the war and provides them with technical opportunities to continue their research work and lifelong learning. Scientific cooperation between LSMU and PDMU is currently continuing in one of the promising scientific areas regarding the effects of the Earth's external magnetic field on the functional state of the human body. Lithuanian scientists, led by Professor **Alfonsas Vainoras**, have been studying these aspects for more than five years together with their American colleagues from the HeartMath Institute (California, USA) [1, 2]. The staff of the Department of Internal Medicine and Emergency Medicine, headed by Professor **Maxim Potyazhenko**, has joined this now. Ukrainian scientists have made an attempt to generalize from the standpoint of systems medicine the role of magnetolectric processes in the human body, which is reflected in the monograph «Magnetochemical theory of metabolism: conceptualization. 1 volume» [3]. Thanks to the support of LSMU, this work will not stop and can be continued.

Scientists of LSMU and PDMU are convinced that science should serve peace, the triumph of truth and the research process should continue even in difficult and wartime times. Scientists are representatives of the intellectual vanguard of human society. They must be together and serve the ideas of humanism and progress, without stopping in the face of the difficulties of life.

References:

1. Alabdulgader A., McCraty R., Atkinson M. et al. (2018) Long-term study of heart rate variability responses to changes in the solar and geomagnetic environment. *Scientific Reports*. ISSN 2045-2322. Nature Publishing Group., article no. 2663.
2. Siauciunaite V., Ragulskis M., Vainoras A. et al. (2021) Visualization of complex processes in cardiovascular system during the electrical Auricular Vagus nerve stimulation. *Diagnostics*. ISSN: MDPI. P. 2075–4418.
3. Mintser O.P., Potyazhenko M.M., Nevoit G.V. (2021) Magnetochemical theory of metabolism. Volume 1. Conceptualization. Monograph for the general. ed. O.P. Mintzer, M.M. Potyazhenko. Interservice, Kyiv-Poltava, 352 p. repository.pdmu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/16848/1/MagnitoElectroChemicalTheoria_T1.pdf.

Професор Інґа Аруне Бумблїтє
(Inga Arūnė Bumblytė)

